

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 110 (9356).

1988 йил 7 июнь • сешанба •

Баҳоси 3 тийин.

XIX БУТУНИТТИФОҚ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

ЎН САККИЗ ХИЛГА ЕТДИ

ЧИРЧИҚДАГИ сут заводида ишлаб чиқариш тобора такомиллашиб бормоқда. У билан боғлиқ ҳолда ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги ҳам ортипти. Жумладан, ўтган йили пландаги 4 миллион 80 минг сўмлик ўрнинг 871 минг сўмлик меҳсулот таъёрланди. Шу давоирда унинг турларини ҳам бир қадар кўпайтиришга эришилди. Илгари қадолан-

ган сут, кефир ва творог каби 12 турдаги сут меҳсулотлари ишлаб чиқариладди. Эндиликда уларнинг сони 18 хилга етди.

Муваффақиятлардан руҳланган завод ишчи-хизматчилари бу йилги тўрт ойлик планни ҳам барвақт удаладилар. Улар Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига гача планга қўшимча 190

минг сўмлик товар меҳсулотини тайёрлаш тўғрисидаги ваъдаларини бажаришмоқда. Ф. Досаева, Л. Ярославцова, Ф. Ахбаров, Л. Семёнова ва К. Алимов каби машғуллар эса кўтлуг анижумани уч йиллик тошпири адо этилганлиги ҳақидаги рапорт билан нишонлашмоқчи.

С. СУЛТОНОВ.

РЕМОНТ-ЭСКАВАТОР таъриб заводи коллектив тўрт ойлик меҳнатда яхши иқнулади. Меҳсулот ишлаб чиқариш плани 106,4 процент қилиб бажарилиди. Эришилган муваффақиятда Н. Хусниддин, Н. Мухамедов, А. Сайдалиев ва А. Филимонов каби ишчиларнинг ҳиссалари катта бўлди. Шундай илгорларнинг жонбозликлари туфайли коллективда ремонт ишлари муддатида бажаришмоқда.

МАНФААТДОРЛИК ОШДИ

Қўллаб машина ва механизмлар қайта тикланиб, вақтида буюртмачиларга етказиб берилади.

П. Лерх раҳбарлик қилаётган слесарлар бригадаси меҳнатда иккинчи муносабатда бўлмоқдалар. Улар планни 120 процентдан бажаришпти.

Кон-металлургия комбинатининг 1-автотомаси ҳайдовчилари ҳам Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олмоқдалар. Ташаббускор шофер М. Соколовнинг ўртача иш кўрсаткичлари 120 процентни ташкил этмоқда. Унинг ҳамкасблари Х. Ханин, Ю. Резвудов, П. Ханин, А. Ахматовлар, Н. Ахмедов, Р. Шохриязовлар ҳам вақтдан ўзиб ишламоқдалар.

М. ҚОСИМОВА.

Бунда йил бошидан бери коллектив пудрати асосида иш юритилаётганлиги катта роль ўйнади. Янгиланин моҳирона қўлланш туфайли меҳнат унумдорлиги 8,3 процент ошди. Ўтган тўрт ойда меҳсулот таннари 16 минг сўмлик арзонлашди. Айни вақтда ремонтчиларнинг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорлиги ҳам ошди. Масалан, уларнинг иш ҳақлари 6,6 процент кўпайди.

У. МУХАМЕДОВ.

Булардан ўрнатқ олини!

ХУРИНИСО

ХУРИНИСО қатъий қарорга келди. Ишлари керак. Тикувчи ёки пиллакор бўлсинми? Ҳар ҳолда пиллакорлик яхши. Ўйим, болаларим ёнимда бўлади.

Хуринисо ўша йили бир кун кўрт уруғини парвартиришди. Аввалига иш осон кўчгандай эди. Аммо кўртлар улғайган сайин иш қўлайди. Барг келтириш, уни тозалаш, қирғиб солиш, хона ҳароратини, намлигини назорат қилиб туриш... Кўртлар йиритилган сайин кўнгли тоғдек кўтарилди, барг танқислик қилган пайтлари қаттиқ ташвишланди.

Кўртлар пилла ўрашга кирган пайтлар эди. Кечкурун қўйилган дасталарда қора пачоқлар пайдо бўлиб қолди. Нима қилсин? Хуринисо дарҳол тажрибали пиллакорлар, мутахассисларга мурожаат қилди. Улар жониворларни сийраклаштириб, яйратиб, дасталарни қўлайлиги тавсия қилишди. Натижа яхши бўлди. Хуринисо ўша йили қабул бўлган 100 килограмм сифатли хом ашё топишди.

Шу-шу Хуринисо йўлче-ва кўрт боқди. Энди ўзи ҳам устоз. Ёш пиллакорлар унинг тажрибаси асосида иш юритишмоқда. У ишда қаққон. Кўрт боқиш мавсуми

К П С С
XXVII
СЪЕЗДИ
ҚАРОРЛАРИ—
ҲАЁТГА!

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. Бугун Францияда миллат мажлиси сайловнинг биринчи давраси ўтказилмоқда, французларнинг бунга муносабатини ҳойна-ҳой, бефарқлик деган сўз билан ифодалаш жоиз бўлар. Ҳозир сайлов устасларининг кўпи ёшлар. Ириқ шаҳарлардаги сайловчилар ҳақида гапирадиган бўлсак, у ёки бу номзодни қўллаб қувватлашларини билдириш учун улар ихтиёрида бор-йўғи бир соат вақт бор. Расмий маълумотларга қараганда, Москва вақти билан соат 19 га қадар овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган французларнинг ариғина овоз беришда иштирок этган, ҳолос.

ПРАГА. «Ядро кулолиси дунё учун» — Москвада бўлиб ўтган олий даражадаги Совет — Америка учрашувида бағишланган СССР транслитинг чиқарган почта блокети шундай деб аталади. Нархи 4 крона турадиган рангли миниматурада Кремль ва Капитолийнинг рамзини сурати бор.

СТОКГОЛЬМ. Пойтахтдаги «Хага» саройида яқинда кун кечкурун Совет — Швеция давра учрашуви тантанали вазиятда очилди. Бу тадбир чоғида томонлар иккала мамлакатнинг социал-иқтисодий ривожланиш тажрибасини баҳам қўришди, мазкур учрашув СССР Министрлар Совети Раиси Н. И. Рижковнинг шу йил январь ойида Швецияга расмий миниматурада эришилган ҳуқуқларро ахдиомога мувофиқ ўтказилмоқда. КПСС Марказий Комитети экономика бўлими

(ТАСС, 6 июнь).

ҚУРОЛЛИ БЎЛИНМАЛАР ТАРҚАТИВ ЮБОРИЛДИ

БАЙРУТ. (ТАСС). «Амал» ҳаракатининг раҳбари Н. Берри бу ерда бўлиб ўтган маъбуот конференцияда Фарбий Байрут, унинг жанубиди шаҳарлар ва Ливаннинг шарқий районларидаги Шия ташкилотининг қурулли бўлинмаларини тарқатиб юборилганини маълум қилди. «Амал»нинг ҳамма жангчилари, деди у, Исроил босқинчиларига қарши курашни кучайтириш учун Жанубий Ливанга юборилди. Берри ҳаракат ҳарбий раҳбарияти Жанубий Ливандаги барча аҳоли пунктлариде қаршилик кўрсатиш қатъиянлиги учун ҳарбий таъғирларни марказлари ташкил этиш тўғрисида буйруқ берди. У Исроилга қарши қурулли курашни мувофиқлаштириб туриш учун мамлакат жанубида ягона ҳарбий штаб тузиш ҳақида олинган қиритган тақдирини таъкирлади. Ливан ички ҳавфсизлик кучларининг асоси «Амал» ҳаракатининг юзлаб жангчилари ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатнинг жанубий районларига келганини маълум қилди.

Жума кунини фаластинликларнинг Сайда яқинидаги Айн-Хилва лагериде рақобатчи тўдани ўртасида отишма бўлди. Раддиннинг ҳаёбат қилиниши, икки кун ҳалок бўлган, бир неча киши жараҳатланган.

АФГОНИСТОННИНГ НОТАСИ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон республикаси Ташқи ишлар министрлиги Кобулдаги БМТ кузатувчилари группасининг аҳолининг 11-нотасини юборди. Нотода Афғонистон республикаси ҳукумати Покистон томонининг Женева ахдишувлари моделларидан чекинилганини ҳусусида шикоят сўралари айтилган. Бундан аввалги ноталарда бўлганидек, шу нотада ҳам Покистон томони Женева ахдишувларига риоя этилмаганининг янги фактлари қачон, қаврда эзо берганини аниқ қўрсатилган ва БМТ кузатувчиларидан шу районларга махсус гуруҳлар юбориб, натижаларини Афғонистон ҳукуматига маълум қилиш сўралган.

БАХТАР агентлиги шунини маълум қилди.

ХИНДИСТОН. Жаваҳарлал Неру номли Деҳли университетининг бу студентлари мамлакатнинг Совет Иттифоқи билан мустақам алоқадаги министрлик ва давлат муассасалари

М. Капустини фотоси. (ТАСС).

ДЕЛЕГАТЛАР БИЛАН БАМАСЛАХАТ

XIX БУТУНИТТИФОҚ партия конференцияси очилмайдиган кунга оз вақт қолди. Коммунистлар, меҳнат коллективлари қайта куриш тақдирига ўз дахлдорликлари ва масъулиятларини яна ҳам қучуқроқ ҳис этишлари учун нимадир қилмоқ керак? Конференция делегатлари билан област партия комитетиде бўлиб ўтган учрашувда шу савол ўртага қўйилди. Учрашувни Тошкент област партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов очди.

Сиёсий ҳаётимизда қизгин давлар давом этмоқда. Меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ партия конференциясида Тезисларни асосли муҳокама қилинмоқда, қўшимчалар, тақлифлар киритилмоқда.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми ва Тезисларда партия аъзоларини иқтисодий-сиёсий аттестациядан ўтказишга алоҳида эътибор берилган. Шуниси қувончлики, ишнинг бу янги формасини област партия ташкилоти биринчилардан бўлиб қўллаб бошлади. Бугунги кунда областдаги бошланғич партия ташкилотларининг 88,8 процентиде коммунистлар аттестацияси бўлиб ўтаётти. Бу масъулият иқтисоддан 30 минг партия аъзоси муваффақиятли ўтди. 3724 коммунист шартли равишда аттестация қилинди. 900 коммунист эса аттестация қилинмади.

Меҳнат коллективларини демократиялаш жараёни ҳам қизгин бораётти. 1100 қоронада меҳнат коллективлари кенгаши тузиб бўлинди. Уларнинг 810 тасига ишчилар бошчилик қилмоқдалар. Раҳбарлар ҳам бир неча номзоддан ошқора овоз бериш йўли билан сайланмоқда. Шундай усул билан 8 мингдан ортиқ раҳбар сайланди. Уларни фақат ишлаб чиқариш соҳасида эмас, балки илмий коллективларда, партия ва совет органларида ҳам қўриш мумкин. Меҳнатини ташкил этиш бўйича ҳам янги-янги усуллар қарор топаётти.

Лекин шунга қарамай, тўб ўғаришлар ҳали тўла қарор топгани йўқ. Қўпгина кўрсаткичлар бўйича қолоқлик-гатида партия роли каттадир. Улар муҳокамаи шундай ташкил этишлари керакки, бирор киши ҳам четда қолмасин. Ҳар бир киши муҳокамада актив-иштирок этиб, ўз фикр-мулоҳазаларини ўртага ташласин. Қимматли тақлифлар, албатта, ҳисобга олинади.

Тошкент алоқа ва электроника институтини ректори Н. Абдуллаев КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокамасини ташкил этишда илоҳотию актив фаол иштирок этаётганлигини таъкирлади. Агитаторлар ва пропагандистлар фақатгина студентлар аудиториясида бўлмай, ётоқхоналарда ҳам қизқарди суҳбатлар ўтказмоқдалар. Муҳокамага студентларни актив жалб этмоқдалар.

Лекин бўлиб ўтаётган очик партия йигилишлари

матли уч қаватли панеллардан йигилишмоқда.

Тошкентлик уйқозлар бўлтур шимолга пландаги 8 минг куб метр ўрнинг қарийб 9 минг куб метр темир-бетон плита орттиб жўнатилди. Шу йил Фарбий Сибирь нефтчилари ва газчиларига 40 минг навадир метрден зиёд уй-жой юбориш мўлжалланмоқда.

[ЎТАГ муҳбири].

СИБИРЛИКЛАР УЧУН ТОШКЕНТДАН УЙЛАР

ТОШКЕНТДАГИ 1-уйқозлик комбинатидан Кўтб доираси яқинидаги Нягань шаҳрига йил бошидан бери ўн минг квадрат метрдан зиёд уй-жой жўнатилди. Бу ерда «Ўзбекторменжилстрой» махсус поездининг коллективни кингта янги микро-районни комплекс равишда қурмоқда.

Бу уйқозлик комбинати икки йилдан бери сибирликларга уйлар жўнатмоқда. Ишлар шимолга молсанган беш қаватли уйлардан бошланганди. Шундан кейин комбинат 9 қаватли уйлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу уйлар иссиқ-ни сақлайдиган полимер на-

ТОЖИХОН ОПАНИНГ БИР КУНИ

ҲАМИША қўпчиликнинг манфаатини ўйлаб иқтиёрат қиларидиган, ҳар қандай шароитда ҳам бурчин адо этишга, белгиланган план тошпириқларини бажариш эпини қилади-ганларини халқ эъзозлайди, ҳурматини ўрнинг қўяди. Коммунист, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегати Тожи Хамробекова ана шундайлардан бири. У Янгийўл районидеги Калинин комдан колхозининг таниқли пахтачиси. Салкам ўттиз йилдан буйи далада ишлайди. 1964 йилдан буйи эса бригадига бошчилик қилиб келмоқда. Шу йиллар ичиде у ҳосилдорлигини 26 центнердан 35 центнерга олиб чиқишга ҳисса қўшди. Бунга осонликча эришилмапти. Бригададаги 14 кишининг ҳаммаси бир ёқдан бош чиқариб меҳнат қилаётганлиги, энг илгор усуллар ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий этилаётганлиги туфайли ютуқлар кўпаймоқда.

— Қалай, — дейди партком секретари Бахтиёр Қодиров Хамробекова ишлари билан танишар экан, — Тезисларни ўраниб чиқиларингизми?

— Бўлмасам-чи, — дейди Тожи опа, — қизгин муҳокама қилдик, айниқса, пудрат ҳақидаги гаплар бизга маъқул бўлди.

(Давоми 2-4 бетларда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА РЕСПУБЛИКА МАТБУОТИДА МАҲАЛЛИЙ РАСМИЙ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЕРИТИШ ТУГРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика матбуотида маҳаллий расмий материалларни ёритиш

тўғрисида қарор қабул қилди. Республика оммавий ахборот воситалари маҳаллий расмий материалларни қўп ҳолларда эскирган схема асосида ёритаётганликлари таъкирланди. Ҳозир бу схема газет-хонларнинг ҳақиқий эътирозига сабаб бўлмоқда. Ўзлон қилинётган расмий материалнинг ҳажми кўпичина катта, айниқса у Ўзбекистон ССР Олий Совети ва республика Министрлар Совети Президиумлари мажлислари тўғриси-

даги ҳисоботларга тааллуқлидир. Айрим материаллар бир вақтининг ўзида ҳамма газеталарда ётлон қилиш ҳам ўринсиздир. Расмий материалларни тақдим этиш шаклини эмас, шу билан бирга мазмунини тереинлиги, конкретлиги ва танқидий йўналишида ҳам камчиликлар бор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлимига, умумий бўлимига рес-

публика газета ва журналлари редакциялари билан бир-бирга газетхонларнинг, жамоатчиликнинг, партия ташкилотларининг фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олиб, расмий материалларни ёритишни тўбдан яхшилаш тўғрисидаги тақлифларини икки ой ичиде ишлаб чиқиш, бу тақлифларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюросига тақдим этиш ва кейинчалик республика матбуотида ётлон қилиш тошпирилди.

БҲУТУНИТТИҒОҚ
ПАРТИЯ
КОНФЕРЕНЦИЯСИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ТЕЗИСЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ МАКТУБЛАР, ФИКРЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

ТОЖИХОН ОПАНИНГ БИР КУНИ

(Боши 1-бетда)

— Ҳа, ишнинг пудрат асосида ташкил этилиши бу йил ҳам мўл ҳосил тушлаш имконини бериши шубҳасиз. Далаларини айланган киши бунга ишонч ҳосил қилади. Ҳамма майдонларда чигит бир текис ундириб олиниб, кўчатлар дуркун, соғлом ўстирилимоқда. Бригадир доимо далада. Ишга бош-қош. Айни кунларда механизатор зиммасига катта масъулият юклатилганлигини у ақли тўшунади. Шунинг учун ҳам култивациянинг сифатини алоҳида назорат қилади. Мана бугун ҳам механизатор Бахтиёр Абдуқодиров билан биргаликда бамаслаҳат иш қилмоқда. (Унда пастда). Аввало у Бахтиёр билан биргаликда култиваторнинг ишчи органларини кўздан кечириб чиқди. Ҳаммаси жойида. Сўғоришнинг сифатини бўлиши, сизнинг маҳоратингизга боғлиқ, — дейди у механизаторга, — култивацияни гоёт ақтиётлик билан ўтказинг.

Тожиҳон опа бригадасини илгор тажриба мактаби деса арзайди. — Шунинг учун ҳам, — дейди колхоз раиси Маҳмуджон Аҳмаджонов, — биз уларнинг ишларини бошқаларга ўнатиб қилиб қўйсатмасан. Мана, қаранг, гўда туллари тез ривожланилган. Чунки, бу бригадани ҳар бир агротехник тадбир маромида ўтказилади. — Ҳоир нечаник ишлов тугалланди? — дейди раис. — Учинчиси, — дейди Тожиҳон опа. — Баракалла, раҳмат сизларга, — дейди раис хурсанд бўлиб (унда юқорида).

(Давоми 4-бетда).

ТҮСИҚЛАРНИ ОЛИБ ТАШЛАЙКИ

Ҳоир пудрат усули жойларда кенг қўлланилмоқда. Лекин ҳамма жойда ҳам муваффақиятли эмас. Унинг йўлидаги тўсиқларни олиб ташлашнинг лозими. Бу йўлда биринчи гадаги вазифа таъминот масаласи. Яйришнинг ҳолати йўқ, айрим жойларда моддий таъминотнинг ёмонлиги тўғрисида иш юришмапти, коллективларнинг пудратга ўтиши сезилмаб бормоқда.

Мен исботи учун коллективнинг ҳаётидан айрим мисолларни келтириб ўтмоқчиман. Иккинчи қаватда биз 630 тонна цемент олишнинг керак. Мана, икки ой ўтиб учинчи ой бошланди ҳамки, бор-йўғи 280 тонна цемент олди. Шу даврда бир миллион донга гишт тилирилди керак эди, биз эсатиги 400 миң донга олди. Темир-бетон конструкциялар ва бошқа қурилиш материаллари таъминоти ҳам шу аҳволда. Бунақада коллектив пудрати асосида ишлаб бўлмайди.

Шу масалага боғлиқ яна айрим муаммолар бор: бошқарманиш ҳузурида битта цемент ташувчи машина мавжуд. У билан бир кунда 10 тонна цемент олиб келиш мумкин. Бизга эса ҳар кун 30 тонна ағдироқ ҳам ашё керак. Машина сўраб қўшни районлардаги ташкилотларга

ялиниб-ёлворамиз, трестдан сўраймиз. Бу машамалар мутахассисларнинг кўп вақтини олади. Биз учун ажратилган қурилиш материалларини 20 дан ортқ корхона ва базалардан оламиз. Таъминотчиларимиз оёқларини қўлларига олиб югурдилар, барибир улгуришолмайди...

Хулоса шуки, қурилиш моддий-техника базасини мустақамламай туриб, коллектив пудратни кенг йўлга қўйиш қийин. Бизнингча, қурилиш ташкилотларини елкансини бунки ётган отир юк — қурилиш материаллари билан таъминлашнинг марказлаштириш керак. Яъни қурилиш ташкилотларидаги юк ташини транспортини, алоқадор механизмларини бир ташкилотга топириш ва марказлаштириш, тартибга солиш лозим. Бизнинг қурилиш бошқармаларига ўшаган ташкилотларнинг ҳар бирини 3—5 таъминотчи бор. Агар марказлашган ташкилот тугаллаб бу таъминотчиларнинг ҳаммасини бир том остида бираштириш мумкин, унинг устига таъминотчилар сони камайиб, маош фонди ҳам анча тежаларди. Шунингдек, жуда катта техника бир жойга тўпланар ва улардан фойдаланиш самарадорлиги ошган бўлур эди.

Конференцияда шунинг

дек социал масалаларга алоҳида эътибор берилишини истар эдим. Бу борада ҳам тақлим бор. Ил охирида планни ошириб бажарган, тежамкорлик ҳисобига катта фойда келтирган, сифатли ва арзон қўрган ташкилотлар учун ўша фойда фондидан социал фонд учун кўпроқ процент маблағ ажратилса, айни муддао бўлур эди. Масалан, ўтган йил якуни чиқарилган тежамкорлик ҳисобига бир неча ўн миң сўм фойда олганимиз маълум бўлди. Шахримиз териториясида 9 та кўча механизацияланган колонна бор. Уларнинг яримдан кўпи тежамкорлик фондида 30—60 миңдан пул тўғилди. Ҳўш, уларни йиғиб шаҳар териториясида битта богча қуриш мумкинми? Мумкин, 120—180 ўринли богчани қуриш учун 150—200 миң сўм киёф. Ана шу пуллар ҳисобига пионер лагерлари қуриш, мебеллар, комфортабелли ошхона, душли вагон-уйлар сотиб олиш мумкин. Яхши ишлаган яхши яшаш ҳам керак.

Ш. АЛИМОВ,
Область агроисноат комитетига қарашли 457-хўжалиқлардан кўча механизациялашган колонна бошлиғи.

МУНОСИБ КИШИГИНА ДЕПУТАТ БЎЛИШИ КЕРАК

КЕИНИНГИ йиллар ичида Тошкент районидagi Калинин қишлоқ Совети депутатлари аҳоли орасида идеологик ишларни ташкил этишда бир мунча тадбирларни амалга оширдилар. Натижада меҳнатқашларнинг ишлаб чиқаришдаги активлиги ортди, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Яқинда КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифок партия конференциясига Тезисларни юзасидан фикр алмашишга тўпланган депутатлар қилинган ана шу ишлар ҳақида ҳам тўхталдилар. Фикр-мулоҳазалар билдирдилар. Улардан айримлари билан махсус мухбиримиз С. ҲАСАНОВ сўхбатладик. Қўйида ана шу сўхбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Рихсвий ТОШПҲАТОВ, Калинин қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси: — ПАРТИЯ Марказий Комитетининг Тезисларида маҳаллий советлар ролини оширишга алоҳида эътибор берилганлиги диққатга лойиқдир. Ҳақиқатан ҳам кўп йиллар давомида бу системанида жиддий нуқсонларга йўл қўйилди. Масалан, депутатлар кўп ҳолларда ишчанлик, ташаббускорлик, ўз вазифасини тўғри тўшушнинг ҳислатларида қараб эмас, балки ёпи, лаозими, қайси касбга мансублиги ҳисобга олиниб, сайланган. Олдиндан белгилан қўйилган бу «анкета» усули ишга пўтур етказди. Депутат бурчини тўшушмайди, ташкилотчилик қобилияти бўлмаган, кўпчилик ҳақида етарли ғамхўрлик қил олмаган вакиллар ҳам депутатликка сайланиб қоларди. Оқибатда йиллар давомида советлар фаолияти суцайиб борди.

Агар маҳаллий советлардан тортиб ҳукуматимизнинг олий органигача эл учун қиначкам жон куйдирадиган муносиб кишилар депутат қилиб сайланса, советлар

ишида, шубҳасиз, самара бўлади. Кейинги сайловларга қишлоғимиз аҳолиси ана шу талаблар нўқтай назаридан ёндаши. Натижада депутатлар ҳаракати жонланди. Улар иши анча кўзга кўринди. Бу ўринда қишлоқ совети депутати Йўлдош ота Ғафуровнинг ташаббускорлигини таъкидламоқчиман. Сессиялардан биринида бригадалар қаратилган ишларни ахши йўлга қўйилмаганини танқид қилинган эди. Ойида шу соҳа бўйича доимий комиссия аъзоларидан ташқари, бошқа депутатларни ҳам график асосида иш-ишлар, фермаларга юбориб ҳар қил мавзуларда сўхбатлар ўтказиш кераклиги тўғрисида маслаҳат берди. Бу иш йўлга қўйилган, колхозчи қил меҳнатиде активлик сезилди. Хусусан, Раваз Минавварова, Мамлакат Турғунова, Адхам Соидов, Раҳимжон Аҳмедов сингари депутатлар қатори бригадаларда сўхбатлар ўтказишга бошқиб бўлдилар.

Мен депутатнинг иши қишлоқ ораусини рўёбга кўчиришда, деб тўшунаман. Кол-

хозимиз меҳнатқашлари КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифок партия конференциясига Тезисларини қизғин муҳокама қилмоқдалар. Уни маъқуллаш билан бирга ўларнинг фикр-мулоҳазаларини билдирмоқдалар.

Айниқса, Тезисларда пудрат ҳақида айтилган гаплар деҳқонларимизга жуда маъқул бўлди. Ҳақиқатан ҳам пудрат бор жойда барака бор, тартиб-интизом бор. Бунинг бизнинг колхозимиз мисолида ҳам кўрса бўлади. Икки-уч йилдирки, бригадаларда иш пудрат асосида ташкил этилаётганлиги тўғрисида ерни ҳайдашдан тортиб чигит экиш, гўла қилишнинг истардик.

Бизнинг назаримизда пах-

тачиликда пудратдан қўзланган мақсадга эришиш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Гап шундаки, тузилган шартнома кўпинча йиғим-терим пайтида бузилиб кетди. Теримга четдан ҳашар-

чилар жалб этилади. Натижада колхозчининг — пудратчининг ўзига тегиши зарур бўлган маблағнинг бир қисми ҳашарчиларга бериб юборилди. Нера шундай? Чунки юқоридан ҳа бўл,

ҳа бўл қилиб, шоширилади. Тўғри, етиштирилган пахта-ни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай вақтида териб олиш керак. Модомки, шундай экан, пудратчига ишонч билдириш, унга имкон яратиш зарур. Демокримани, ҳар бир ҳўжалиқда пудрат шартларига охиригача амал қилинишини қатъий қонда қилиб қўйиш керак. Бунинг партия органлари назорат қилиб бурсинлар. Тезисларда пудрат ҳақидаги фикрлар қайта қўрилса, ана шу фикрлар эътиборга олинмиши зарур, деб ҳисоблаймиз.

Абдулаҳат РАЖАБОВ,
Бўқа районидаги Тимирязев номи колхоз партия комитетининг секретари.

ҚАЙТА ҚУРИЛСИН

келган имкониятлардан мутлақо етарли фойдаланилмапти. Биз конференцияда бунинг сабаблари чуқур ўрганилиши, атрофлича таҳлил қилинишини истардик. Бизнинг назаримизда пах-

чилар жалб этилади. Натижада колхозчининг — пудратчининг ўзига тегиши зарур бўлган маблағнинг бир қисми ҳашарчиларга бериб юборилди. Нера шундай? Чунки юқоридан ҳа бўл,

ларда сўхбатлар ўтказилди. Бешда жанжаллар орасида ажралашгача бориб етган баъзи оилалар қайта тикланди. Қўзига «дунё қорону» кўринган айрим шахслар дилида яна чироқ ёнди. Улар ўзларига бўлган эътибордан миннатдорлар. Мен бу ҳақда гапирганимнинг боиси бор. Конференцияда советларнинг хотин-қизлар билан олиб борадиган оммавий-тарбиявий ишларни кучайтириш, бу ишда коммунист-депутатлар активлигини ошириш масалалари кенгрок қамраб олинишини истар эдим. Албатта, партия анжуманида бу муаммоларга эътибор берилишига ишончим қомил.

Мамлакат ТУРҒУНОВА,
Қишлоқ Совети қондаги кутубхона мудираси.

— ТЕЗИСЛАРДА Советларнинг маъенин ҳар томонлама кучайтириш ҳақида гап борапти. Менимча бу фикрларни анча конкретлаштириш керак. Депутат ўз сайловчилари билан жуда яқиндан алоқада бўлиши зарур. Амалга ошириладиган ишлардан уларни хабардор қилиш лозим. Лекин бу борада озақчилик борлигидан қўз оймайми. Бу камчилигини битта ёни иккита депутатга даҳлдор дейиш ноўрин бўлур эди. Ансарит, ҳалқ хизматчилари сайланган муҳлатлар давомида аҳоли билан кам учрашадилар. Деярли ўз ишлари ҳақида ҳисобот бермайдиганлари ҳам бор. Бу эса лоқайдликка сабаб бўлади. Натижада ишда ҳеч қандай ўзгариш рўй бермайди. Шунинг ҳисобига олиб, конференцияда маҳаллий советлар депутатларининг сайловчилар билан тез-тез учрашувларини, депутатларга топирилан нақзалларнинг бажарилишини таъминлайдиган қондалар ҳақида гап бориши керак, деб ҳисоблайман.

Ш. ЭШБОВ,
Тошкент район, Юнусов қишлоқ Советининг раиси.

АКС САДО

ҚЎШИЛАМАН

Мен районимиздаги Калинин қишлоқ Совети депутатлари фикрига қўйиламан. Ҳа, КПСС Марказий Комитетининг Бутуниттифок XIX партия конференциясига Те-

зисларида қайта қуриш ва жадаллаштириш жамияти-мизда янги гоъий-сиёсий вазиятни вужудга келтиргани, у ҳар томонлама кенгайиб турмушимизнинг барча қатламлари ва соҳаларини қамраб олаётганини ҳақида таъкидлаб ўтилади. Ана шундай вазиятда дилингизда бор гапларни ошқора рўй-рост айтиш керак.

Тезисларда қўйилган маҳаллий

Советлар компетенциясига тааллуқли масалаларни ҳал этишда юқори ҳокимият органлари ва бошқармаларининг аралашуви, шунингдек қўшдан-қўш керексиз мувофиқлаштиришларга ҳаётин билан чек қўйишни таъкидлаб ўтилади. Дарҳақиқат масаланинг айтиш шундай қатъий қилиб қилиниши демократиялаш соҳасида партия амалга ошираётган кат-

та ишларнинг дастлабки метавалари сифатида Советлар фаолиятида ҳам ўз аксини топапти. Ҳужжатда маҳаллий Советларнинг хусусан меҳнат коллективлари кенгайишлари билан муносабатларини тўғри йўлга қўйиш алоҳида аҳамият касб этиши ҳақида гапирилади. Бу жуда тўғри ва оқилона фикр. Биз қишлоғимиздаги Карл Маркс номи

XIX Бутуниттифок партия конференциясига КПСС Марказий Комитетининг Тезисларини асосий қондаларини маъқуллаш ва ана шу Тезислар хусусида мамлакатда авж олган умумий мунозараларга қўшилган ҳолда ўз шахсий мулоҳазаларини билдирмоқчиман.

Партия мамлакат ҳаётининг барча соҳаларида сиёсий раҳбарлигини ўз қўлига олган экан, унинг сафларига гоъий эътиқод бўйича ҳам, шунингдек моддий манфаатларини қўлаб ҳам одамлар кирваришга ҳаракат қилади, улар орасида ижтимоий таъкиднинг ҳақиқий тарафдорлари ҳам, «шахсий тарфиқчи»ни кўзловчилар ҳам бўлади. Бунда кўпроқ кейинги тоифа кишиларга дуч келиш мумкин. Партияда фақат ўз манфаатларини қўлайлашган кишилар қириб қолмаслиги учун нима қилиш керак? Қайта қуришнинг кўпгина тарафдорлари — ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг вакиллари, шу жумладан танқил жамоат арбоблари ва ижодий ҳодимлар вақти-вақти билан партияда тозалаш ўтказиб туришни тақлим қилмоқдалар. Менимча, бу шундиги мулоҳазадир. Гап шундаки, партияни тозалаш жараёнида ай-

рим бюрократлар ва лўтти-бозлар билан бирга қўпгина ҳалол, принципиал, камчиликлари мурасасиз коммунистлар ҳам партиядан чиқариб юборилади. Албатта, улар кейин ҳақиқат қарор топиб, ўз жойларига тикланиши мумкин. Лекин бунга қўп асабийлашмишга тўғри келмади. Аксинча, йирик бюрократлар ва давлатга ўн ҳамда юз миңлаб сўм зиён келтирувчи муттаҳамлар бе-маълум айландирдилар. Баъзи ҳолларда худди ана шундай кишилар тозалашни ўтказишга бошчи бўлиб қоладилар. Бир-бирини қўлловчилар, «қўли узун»лар, коррупция билан шугулланувчилар партиядан ҳайдалиши керак бўлган одамларни маҳкам ҳимоя қилишга тушадилар. Шунинг учун мен Тезисларда айтилган коммунистларнинг ижтимоий-сиёсий аттестацияси партиядан қўйиш ўзи тозалаш ва мустақамлашнинг самарали воситаси деган фикрга қўйишмайман.

Ҳаёт шунинг кўрсатмоқда-

ки, аттестация баҳонасида баъзан «танқид қилувчилар» ҳаққўйлар, қамтар, ҳалол, ишчан коммунистлар, бошчилар ва мансбодорлар қолдида бўйин эгмовчилар жа-золаиб қолмоқда. Қайта қуриш муҳофизлари эса ниқобланиб, аттестациядан сил-қилина ўтмоқдалар. Нера шундай бўлмоқда? Чунки улар ҳеч ким билан жанжаллашмайди, ҳеч ким билан муносабатларини бузишмайди, ҳақиқатни излаб ҳам юришмайди.

Партия сафларига ёл у-

руллар кирмишга йўл қўймаслигини бирдан-бир йўл — ички партия демократиясини ҳар томонлама ривожлантиришдир. Ҳар қандай қишлоқдаги ишчиларнинг таъкид қилиш, юқори партия ташкилотларининг қўйи партия ташкилотларини олдида мунтазам ҳисоб бериб туриши ана шу йўлдир. Сайлаб қўйилган лавозимда туришни беш йилдан эмас, балки тўрт йилдан икки муддатли қилиб қатъий чегаралаш ке-

ра. Бундан ташқари, конференцияда Бош секретарь лавозими ҳам узог — икки муддат билан чекланиши керак, деб махсус белгилан қўйилиши лозим. Акс ҳолда шахсий ҳокимият пайдо бўлмаслигининг гарантисига қолмайди.

Партия етакчилари, партия органларининг фаолияти қўйишга тўрадиган, кенг жамоатчилик учун ошқора бўладиган механизмни ишлаб чиқиш зарур. Мен партия комитетлари ишчиларини кескин қисқартириш керак ва тармоқ бўлимларини тугатиш лозим, деб тақлим қилаётган кишиларнинг фикрига қўйиламан. Шунда қозғалар нам бўлади, мажлислар кам ўтказилади, корхоналарда эркинлик ва мустақиллик кўпроқ бўлади.

Мажлислар, йиғилиш ва кенгайишлар сонини чеклаш юзасидан ташкилий тадбирлар қўйиш вақти келди. Бу мажлислар инсон ҳаётидаги энг қиммат нарса — вақтни аёвсиз ўғирламоқда. Турғунлик сабаблари орасида

энг муҳимларидан бири мажлислар ва кенгайишларга моийлик эди. Ҳамма даражадаги раҳбарлар ўзининг асосий иш вақти ва ишдан ташқари вақтини мажлисларда ўтказмоқда, уларнинг амалий иш билан шугулланишга вақти еттишмайди.

Бошлангич партия ташкилотлари учун мажбурий йиғилишлар ва партия комитетларининг бюро мажлисларини чеклаб қўйиш керак. Уларни фақат жиддий зарурат тўғрисида ва ниҳоятда муҳим масалалар бўйича ўтказиш лозим. Қарор қабул қилиниши, улар, албатта, бажарилиши керак. Ҳозир кўпгина партия йиғилишлари ва бюро мажлислари номинатива ўтказилади. Ваҳоланки, уларни тайёрлаш ва ўтказиш учун кўп одамлар жалб қилинади, қанчалар қанча вақт кетди, уюм-уюм қозғалар исроф бўлади, амалда эса иш жойидан қўзғалмайди. Меҳнат унумдорлиги оймай, маҳсулот таннари қамаймай, унинг сифати яхшиланмай, хом ашё сарфи

ги роли ва ўрни ўзига муносиб бўлиши керак. Касаба союзулари кенг демократик принциплар асосида тузилиши, улар ишлаб чиқариш билан шугулланмаслиги, ҳўжалиқ органлари ўзининг босмаслиги керак. Аксинча бюрократия, ўёбошимчилик, лоқайдликка қарши меҳнатга адолатли ҳақ тўлаш, меҳнатни муҳофаза қилиш учун, уй-жой, маиший шароитларни, дам олиш ва спорт ишларини йўлга қўйишни яхшилаш учун курашишни керак. Касаба союзи ташкилотининг ҳамма бўғинлари партиясиз активистлардан тузилиши лозим, бу уларнинг мустақил ишлаши ва ўзича қарорлар қабул қилишнинг гарантисидир. Касаба союзулари областлар, йирик шаҳарларда қондалик напш этиладиган ўз газеталарига эга бўлишлари уларнинг фаолиятига яқиндан ёрдам берган бўлур эди. Биз қайта қуриш муваффақиятга эришишимиз истасак, касаба союзулари мустақиллигини таъминлашнинг керак.

Яна айрим мулоҳазалар, Тезисларда (назаримда, биринчи марта расмий партия ҳужжатларида) партия ташкилиёсат фаолиятида авваллар доғматизм ва субъективизм кўринишлари бўлганли-

ги тал олинади. Бу қўнғил-лаб гап. Ўтмишда миллионлаб совет кишиларининг тақдирига тааллуқли масалалар билдирилмай, ёпиқ ошниклар орасида, партия ва давлат олий раҳбарлигининг тор доирасида ҳал қилиб келинган. Партия ва давлатнинг ҳамма тақди сиёсий тадбирлари фақат маъқуллаш, лекин кенг жамоатчилик муҳокамасига қўйилмаган. Бу нотўғри ва адолатсиз эди.

Конференцияда давлатнинг тақди сиёсий йўлини шакллантиришда ҳалқ актив иштирок этиши учун реал ҳуқуқ берилиши зарурлиги тўғрисидаги масала кўтарилиши лозим. Ҳалқ бу сиёсатга ўз муносабатини очиб билдириши керак. Ижтимоий ҳаётнинг ҳамма томонларини чинакамга чуқур ва гўлқ демократлаштириш орқалигина социалistik жамиятга ўз афзаллигини кўрсатиш, яъни олган томон ривожланиб бораётган жамият бўлиб қолиши ва ўзининг жойига қўчини намоён этиши мумкин.

М. МИРАБҲУЛАЕВ,
Тошкент Давлат универститети гуманитар факультетлар фалсафа кафедрасининг доценти.

(Давоми. Боши 1-, 2-бетларда)

гун ҳам сайловчи Шокир
Азалов унинг ҳузурига кел-
ди. У Шокир билан дилдан
суҳбатлашди, маслаҳатла-
шди (юқорида чапда).
Нихоят у дала ишларини
туғаллаб уйига қайтди. Б-
ерда қариндош-уруғлар ж-
мул-жам эди. Улар Москвага
кетяшн олдидан Тожиқо-
опани куллагани, табрири-
лагани келишган...

Н. ИСАЕВ.
А. Зуфаров фотолари.

Материалларни қуйидаги адресга юбориш ёки келтириб бериш мумкин: 700000, ГСП, Тошкент, Ц-1, уй 8, 42 кв. Телефонлар: 33-08-84; 32-36-14.